

koncertní sezona

2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 3. abonentní koncert
symfonického cyklu B

Michal Kaňka

violoncello

**SEVEROČESKÁ FILHARMONIE
TEPLICE**

Yannis Pouspourikas

dirigent

8. ledna 2026 v 19 hodin

Dům kultury Teplice

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

Carl Maria von Weber působil na přelomu 18. a 19. století v Německu, Polsku, Čechách a Anglii jako hudební skladatel, kapelník, klavírní virtuóz a dirigent. Byl jedním z prvních významných skladatelů romantické školy. Je tomu něco málo přes dvě staletí, kdy v berlínském Schauspielhausu poprvé hráli jeho dílo **Čarostřelec**. V opeře tím začal opravdový romantismus a století vzniku nejhranějších kusů dneška. Děj se odehrává na Šumavě kolem roku 1650. Námětem příběhu z mystického prostředí jsou čarovné náboje, které si nechává mladý lesník zhotovit s pomocí pekelných sil, aby vyhrál střeleckou soutěž a získal ruku své milé Agáty. Předehra k opeře je kontrastní skladbou založenou na dur-mollové tonalitě. Reprezentuje zdravé aspekty života v protikladu ke zlým a temným silám. Dílo jako zcela samostatný symfonický obraz předeseílá následující děj. Kouzelná melodie lesních rohů nás uvádí do přítomného lesa. Zazní osudové momenty dramatu, motiv dáblského ztělesnění zla, úryvek melodie patetického zpěvu hlavního hrdiny jako výkřik člověka nad propastí zkázy. Ozve se ohlas bouře a víchřice žvlů, až se konečně objeví světlo naděje na záchranu, symbolizované motivem víry a lásky dívky Agáty. Weberova kombinace veselých lidových inspirací a mistrovského líčení děsivé atmosféry temných míst i podlých povah podvodníků funguje dodnes.

V roce 2025 uplynulo 100 let od narození **Jindřicha Felda**, českého skladatele a pedagoga. K jeho stále hraným dílům patří Flétnový koncert napsaný pro legendárního Jean-Pierre Rampala anebo dětská opera Poštácká pohádka na námět Karla Čapka. Skladatelovi rodiče byli oba houslisté, otec vyučoval na Pražské konzervatoři. Proto se i Jindřich Feld nejprve věnoval hře na housle a violu, než se naplno ponořil do světa skladby, kterou studoval na Pražské konzervatoři a poté na Akademii múzických umění. Získal také doktorát v oboru hudební vědy, estetiky a filozofie na Karlově univerzitě. Od samého začátku profesionální skladatelské dráhy se jeho díla těšila velké oblibě nejen u domácích, ale i u zahraničních interpretů, jako jsou kromě Rampala severoirský flétnista James Galway, americký saxofonista Eugene Rousseau, dánský akordeonista Mogens Ellegaard, Smetanovo kvarteto a další. V počátcích své tvorby se zabýval především tradicí evropské a převážně české hudby. Inspiraci čerpal například z tvorby Bohuslava Martinů. Postupně si vypiloval cit pro pevně vystavěná díla a dokonale vyváženou kompozici. Uměl propojit dramaticky vypjaté momenty s pulzující energií virtuózních pasáží. Vždy mu šlo o to, aby skladba nejen odrazila jeho autorský zájem, ale zároveň inspirovala interprety k nadšenému výkonu. Jeho skladby proto vycházejí z důkladné znalosti možnosti jednotlivých nástrojů. V 60. letech si Feld originálním způsobem osvojoval tehdejší moderní kompoziční techniky, jako byla dodekafonie, seriální hudba či aleatorika. Tyto prvky postupně formovaly jeho jedinečný hudební styl a dodaly jeho tvorbě ještě výraznější charakter.

Feldovy skladby často uváděla Česká filharmonie. Zajímavostí v jeho tvorbě je silně angažovaná Dramatická fantasie pro symfonický orchestr „Srpnové dny“, napsaná na přelomu let 1968 a 1969 jako protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. Její premiéra se odehrála v srpnu 1969 v jihoaustralském Adelaide, kde působil jako hostující profesor kompozice. Nejrozsáhlejším a nejambicióznějším dílem Feldova zralého skladatelského období je kantáta-oratorium Cosmae Chronica Boemorum, líčící počátky českých dějin podle Kosmovy kroniky. Skládat neprestal ani po revoluci, a to pro přední české i světové umělce. V Československu vyučoval skladbu na Pražské konzervatoři. Jako host přednášel na Indiana University v Bloomingtonu v USA a několika dalších amerických univerzitách, v Dánsku, Norsku, Německé spolkové republice, Francii, Anglii či v Japonsku. Za své skladby obdržel řadu cen v mezinárodních skladatelských soutěžích. Jeho Sonáta pro flétnu a smyčcový orchestr byla prohlášena za nejlepší flétnovou skladbu 20. století. Po roce 1989 se angažoval v různých hudebních organizacích a působil jako šéfredaktor hudebního vysílání Československého rozhlasu. Jeho vášní byla vedle skládání také historie nebo jazyky. Studoval latinu, zajímala ho starořečtina, plynně hovořil francouzsky, německy a anglicky.

Když se violoncellista Michal Kaňka ještě coby student HAMU v roce 1982 oženil s dcerou Jindřicha Felda, začal se hudbou svého tchána intenzivně zabývat. Postupně koncertně provedl všechny jeho

skladby pro violoncello. Mnohé z nich také nahrál do rozhlasů v Čechách, Německu nebo ve Francii. Některé jsou zaznamenány i na CD. Rád hrál i jeho hudbu komorní, od dua pro housle a violoncello, přes klavírní nebo smyčcové trio, některé z jeho smyčcových kvartetů, smyčcový sextet až po tzv. Dvojkvartet – skladbu pro dvě smyčcová kvarteta. Feld, který psal často své kompozice přímo pro konkrétního interpreta, svému zeťovi věnoval Partitu concertante pro sólové violoncello a dále zkomponoval svůj šestý smyčcový kvartet pro Pražáckovo kvarteto, v němž Michal Kaňka působil 36 koncertních sezón. Hudbu Jindřicha Felda hrál vždy s velkým zájmem. Byla mu blízká svou rytmičností, přehlednou stavbou, množstvím vyvážených kontrastů a v neposlední řadě i interpretační náročností. Feldův **Koncert pro violoncello a orchestr** z roku 1958 obsahuje všechny tyto zmíněné prvky. Má klasickou třívětou stavbu, obsahuje melodická i rytmická témata, několik sólových kadencí, virtuózní pasáže ve třetí větě a vyznačuje se pozoruhodnou zvukovou barevností orchestru. Skladba se řadí k nejvýznamnějším českým cellovým koncertům 20. století.

Cesta **Petra Iljiče Čajkovského** k hudební profesi nebyla jednoduchá. Pocházel ze zámožné rodiny důlního inženýra. Mezi otcovy předky patřil významný ruský kozák oceněný Petrem Velikým, matčina rodina pocházela z Francie. Čajkovští byli společensky uznávaní, nicméně kvůli putování za otcovým zaměstnáním se často stěhovali, čímž citlivý a neurotický Petr velmi trpěl. Osud mu zasadil ránu ve věku čtrnácti let, kdy milovaná matka zemřela na cholera. S touto událostí se nikdy nevyrovnal a ovlivnila celý jeho další život. Hudbu miloval od raného dětství, veškerý volný čas trávil u klavíru. Započal úspěšnou kariéru právníka, ale v době promoce zvítězila touha věnovat se hudbě. Čajkovského učitelé objevili jeho talent již ve čtyřech letech. Oficiální hudební vzdělání však získával až v dospělosti a teprve coby státní úředník se nechal zapsat na konzervatoř. Po studiích v Petrohradě se přesunul do Moskvy a záhy začal ve skromných poměrech sám vyučovat. Působil jako libretista, choreograf, dirigent, pedagog, klavírista i hudební kritik.

Čajkovskij patří k nejvýznamnějším světovým hudebním skladatelům romantického období. Spjoval prvky ruské lidové tvorby s evropskou vážnou hudbou. Mezi notoricky známými balety, koncerty, symfoniemi a operami tvoří zvláštní kategorii takzvané romansy, ruské umělé písně pro sólový hlas s klavírním doprovodem. Život i tvorba se odvíjely v duchu milníků definovaných osobními krizemi. Trauma ze smrti matky a nepřiznaná homosexualita, marně zastíraná krátkodobým manželstvím, vedly k častým stavům melancholie a depresí. Zádumčivost a životní pesimismus se prolínají celým spektrem Čajkovského tvorby, v níž nalezneme málo radostných motivů. I okolnosti konce života jsou neutěšené. Velmi se obával veřejného odhalení své sexuální orientace. Otázka, zda byla příčinou smrti v pouhých třiapadesáti letech cholera ze sklenice vody či sebevražda arzenem, však zůstává v oblasti spekulací.

Čajkovského šest symfonií tvoří živý repertoár všech orchestrů světa. **Symfonie č. 1 g moll „Zimní sny“** vznikala v březnu až srpnu roku 1866. Čajkovskij ji věnoval svému příteli, zakladateli moskevské sekce Ruské hudební společnosti a konzervatoře v Moskvě Nikolaji Rubinštejnovi. Práce na díle nebyla jednoduchá. Skladatel se zmiňuje o bezesných nocích a tvůrčích mukách v dopise svému bratru Anatolijovi. Skladba opět vydává „výmluvné svědectví o bouřlivých zápasech, odehrávajících se ve skladatelově nitru...“, jak píší hudební historici. V jeho zcela ojedinělém melodickém fondu se ozývají vedle lidových inspirací též ohlasy uhlaženějšího městského písňového stylu a salónních dobových tanců, takže lyrický výraz platil u kritiků za svou snadnou přístupnost tím, že mu vytýkali mělkost a líbivost. Skladba prošla několikerým přepracováním. Její první provedení se uskutečnilo až o dva roky později v Moskvě. První dvě věty, stejně jako symfonie sama, mají programové podklady. Úvodní věta opisuje hudbou „Sen cestou při zimní procházce“, navazující část nese název „Pochmurná (mlhavá) krajina“. Inspiraci se prý Čajkovskému staly procházky po zamrzlém Ladožském jezeře. Třebaže jde o dílo šestadvacetiletého autora, projevuje už plnou zralost pozdějšího slavného symfonika.

Michal Kaňka je bezpochyby jedním z nejvyhledávanějších violoncellistů v Evropě. Na violoncello se začal učit hrát v sedmi letech u Mirko Škampy. Ve studiích pokračoval na Pražské konzervatoři ve třídě Viktora Moučky a svá studia zakončil u prof. Josefa Chuchra na Akademii múzických umění v Praze. Během studií se zúčastnil rekordního počtu 32 národních a mezinárodních soutěží v oboru violoncello a komorní hra a získal nesčetné cen. K nejvýznamnějším z nich patří titul Laureát mezinárodní soutěže P. I. Čajkovského v Moskvě, 1. cena v soutěži Pražského jara a vítězství v rozhlasové soutěži ARD v Mnichově. Pravidelně vystupuje jako sólista s českými i zahraničními orchestry, jako jsou Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie, spolupracoval s orchestry v Japonsku, USA, Dánsku, Španělsku, Itálii, Slovinsku a mnoha dalšími. V letech 1995–2005 byl stálým sólistou Filharmonie Brno a od roku 2003 působil deset let jako stálý sólista Symfonického orchestru Českého rozhlasu v Praze. Vedle sólové činnosti se Michal Kaňka věnuje intenzivně komorní hře. V roce 1976 založil založil Martinů, v letech 1986–2022 byl členem Pražákova kvarteta, od dubna 2017 je členem Wihanova a o dva

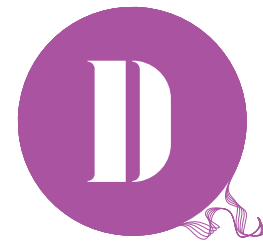
roky později se stal také členem Talichova kvarteta. Michal Kaňka nahrál více než 40 sólových CD pro značky Pantón, Bonton, Supraphon, Radioservis Praha, Nuova Era (Itálie). Od počátku devadesátých let minulého století měl dlouhodobé zastoupení u francouzské firmy Praga digitals v Paříži. Od roku 2011 působí jako pedagog na Akademii múzických umění v Praze, šest let vyučoval i na Pražské konzervatoři. V roce 2014 byl jmenován předsedou stálé komise mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro, od roku 2018 je členem umělecké rady stejnojmenného festivalu. Od roku 2016 působí ve správní radě Nadace Bohuslava Martinů. Michal Kaňka hraje na unikátní moderní nástroj, který zhotovil francouzský mistr houslař Christian Bayon v roce 2006 a užívá francouzský smyčec od Nicole Descloux z roku 2000.

Rodák z Marseille **Yannis Pouspourikas** započal svou hudební dráhu na Conservatoire supérieur de Genève. Ve vzdělávání pokračoval v rámci stáže v Opernhaus Zürich, kde získal první cenu v soutěži v oboru orchestrálního dirigování. Po debutu v Ženevě, kde v roce 1999 dirigoval Ne-topýra, byl Sirem Simonem Rattlem jmenován asistentem dirigenta na festivalu v Glyndebourne. Od roku 2002 do roku 2004 zastával stejnou pozici v Opéra National de Paris. Poté byl jmenován

rezidenčním dirigentem Orchestre National de Lyon a zároveň zástupcem dirigenta Orchestre Symphonique de Mulhouse, kde působil čtyři sezóny. Od roku 2008 Yannis Pouspourikas vykonává funkci hudebního ředitele v Opera Ballet Vlaanderen, kde diriguje velmi rozmanitý repertoár. Do roku 2017 působil také jako dirigent v Aalto-Theater v Essenu. V následujících sezónách se vrátil do Opernhaus Zürich a do Národní opery v Paříži, dirigoval v divadle Biel-Solothurn ve Švýcarsku, ve Fondazione Haydn di Bolzano e Trento Teatro Comunale, v Národní opeře v Budapešti a debutoval ve Spojených státech amerických na turné se čtrnácti koncerty filmové hudby. Vrcholy posledních sezón pro Yannise Pouspourikase představují jeho pravidelná vystoupení v Theater Erfurt a nominace na post šéfdirigenta Symfonického orchestru Biel Solothurn a ředitele koncertů tamního Divadelního orchestru. S operním i symfonickým repertoárem je pravidelně zván do Teatro Real v Madridu, Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo, Orchestre de la Suisse Romande, Teatro de la Maestranza v Seville, Magyar Állami Operaház v Budapešti, Orchestre de la Radio Suisse Italienne, Staatsorchester Braunschweig, Sinfonieorchester Wuppertal, Dublin Radio Orchestra, Orchestre de

Chambre de Genève, Národního divadla Mannheim, Südwestdeutsche Philharmonie Konstanz, Orchestre Symphonique de Mulhouse, Orchestre Philharmonique de Strasbourg, Orchester de l'Opéra de Marseille, Orchester national de Lorraine, Orchester de Tours, Orchester des Pays de Savoie, Orchestre philharmonique de Nice, Orchester Colonne Nice ad. Jako dirigent se podílel na nahrávce opery Dirka d'Aseho L'intruse na libreto vlámského dramatika Maurice Maeterlincka, kterou objednal Opera Ballet Vlaanderen k uctění Nobelovy ceny, kterou slavný autor získal.

koncertní sezona
2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 1. koncert cyklu D

PROGRAM:

Carl Maria von Weber (1786–1826)
Čarostřelec, předehra z opery

Jindřich Feld (1925–2007)
Koncert pro violoncello a orchestr
Allegro
Grave
Allegro

Přestávka

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893)
Symfonie č. 1 g moll, op. 13 „Zimní sny“
Allegro tranquillo
Adagio cantabile ma non tanto
Allegro scherzando giocoso
Andante lugubre. Allegro moderato

Koncert pro pra-rodice s dětmi

MALVÍNČINO HUDEBNÍ PUTOVÁNÍ
Od lovců po renesanční princezny

Účinkují

Silvie Mlynarczyková
skřítek Malvínka

Collegium hortense

mladí umělci z konzervatoře
zobcové flétny

Dirigent

Tomáš Stanček

Scénář a režie
David Kříž

Autorka projektu

Štěpánka Biedermann

Severočeská filharmonie Teplice

10. 1. 2026 v 10:30 hodin
Koncertní sál Domu kultury Teplice

Vstupné plné 200 Kč, abonenti SČF, studenti, děti,
senioři a držitelé průkazu ZTP 100 Kč
Předprodej vstupenek v pokladně
Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz.

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

MINISTERSTVO
KULTURY

Ústecký kraj

Lázně Teplice

SEVEROČESKÁ VODA
NADAČNÍ FOND

PŘÍŠTÍ PROGRAM
KOMORNÍ CYKLUS K | KONCERT 4

14. ledna 2026 v 19:00 hodin
Lázně Beethoven Teplice

Program:

Philip Glass:

Company pro smyčcový orchestr

Leoš Janáček:

Po zarostlém chodníčku v úpravě pro komorní orchestr, výběr

Béla Bartók:

Divertimento pro smyčce, Sz. 113

Účinkují:

North Czech Capella

umělecký vedoucí: **David Danel**

Severočeská filharmonie Teplice

+420 778 888 013 | e-mail: sev.filharmonie@seznam.cz
www.severoceskafilharmonie.cz | www.scf.sf.cz

Změna programu vyhrazena.

Při koncertech je zakázáno fotografovat a pořizovat audiovizuální záznamy.

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

 **MINISTERSTVO
KULTURY**

Ústecký kraj

 Lázně Teplice

 **SEVEROČESKÁ VODA
NADAČNÍ FOND**